

izvirni znanstveni članek

UDK 929 Tegetthoff, K.
940.2:940.548
prejeto: 10. 4. 2002

Franc Rozman

dr. zgodovinskih znanosti, redni profesor, Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru, Koroška cesta 160, SI-2000 Maribor

Podmaršal Karl von Tegetthoff

IZVLEČEK

Avtor je na osnovi arhivskega gradiva in časopisnih člankov ter literature opisal delovanje Karla von Tegetthoffa, brata admirala Wilhelma. Tudi Karl je napravil zelo uspešno vojaško kariero in imel ob upokojitvi čin feldmaršallajtnanta, boril se je v vojnah 1848/49, 1859, 1866 in sodeloval pri zasedbi Bosne in Hercegovine 1878. V letih 1865-66 je bil tudi šef vojaške obveščevalne službe.

KLJUČNE BESEDE

Karl von Tegetthoff, vojaška zgodovina, zgodovina Maribora

SUMMARY

FIELD MARSHAL KARL VON TEGETTHOFF

The author described on the basis of archival material, newspaper articles, and literature the activity of Karl von Tegetthoff, brother of admiral Wilhelm. Karl as well made a very successful military career and when retired had the rank of a field marshal lieutenant; he fought in the wars 1848/49, 1859, 1866, and cooperated in the occupation of Bosnia and Herzegovina in 1878. In the years 1865/1866 Tegetthoff was also chief of the military intelligence service.

KEY WORDS

Karl von Tegetthoff, military history, the history of Maribor

O viceadmiralu Wilhelmu von Tegetthoffu, zmagovalcu pomorskih bitk pri Helgolandu in Visu, je bilo tudi v slovenskem zgodovinopisju že nekaj napisano,¹ nič pa še o njegovem starejšem bratu podmaršalu Karlu, ki je tudi napravil zelo uspešno vojaško kariero in bil med drugim tudi slabo leto dni šef vojaške obveščevalne službe avstrijske armade.

Mimogrede naj omenim, da je bil v družini Tegetthoff še tretji sin Albrecht, ki je bil do svoje zgodnje smrti profesor na vojaški akademiji na Reki. Bil je najmlajši od treh bratov, rojen 1841. Na filozofski fakulteti univerze na Dunaju je končal študije in je bil kot hidrograf imenovan za profesorja na vojaški akademiji, vendar je zgodaj zbolel (morda za tuberkulozo). Wurzbach omenja, da je zbolel zaradi izčrpavajočega študija in požrtvovalne dejavnosti in kmalu je moral vzeti bolniški dopust, s katerega se ni več vrnil. Zdravje je iskal v toplicah v Bad Gleichenbergu, kjer pa se mu stanje ni izboljšalo. Zadnje dneve svojega kratkega življenja je prebil v Mariboru pri materi Leopoldini, kjer je umrl 22. julija 1871, le tri mesece in pol po smrti svojega brata Wilhelma.²

Ziv je ostal le še najstarejši brat Karl, ki je bil rojen v Mariboru 27. decembra 1826, umrl pa je v Lienzu 30. maja 1881.³ Po podatkih iz njegove personalne mape, ki se nahaja v Kriegsarchivu na Dunaju, je Karl končal vojaško akademijo v Wiener Neustadtu in 30. septembra 1844 postal podporočnik. Njegova nadaljnja napredovanja so bila kar redna: 1845 je bil poročnik, 1848 nadporočnik, 1851 stotnik 2. razreda, 1853 stotnik 1. razreda, 1859 major, 1864 podpolkovnik, 1866 polkovnik, 1873 generalmajor in 1878 končno še podmaršal ali feldmaršallajtnant. Po 36 letih oficirske službe je bil 1. novembra 1880 na lastno željo upokojen z letno pokojnino 6.300 goldinarjev. Istočasno je bil imenovan tudi za tajnega svetnika in pri imenovanju mu je bilo spregledano plačilo takse. Pokoja pa ni dolgo užival, saj so ga v zgodnjih jutranjih urah 30. maja 1881 našli ustreljenega na železniškem kolodvoru v Lienzu.⁴ Komisija je ugotovila, da se je zaradi neozdravljive bolezni sam ustrelil. Mati Leopoldina je tako pokopala vse tri sinove in umrla 26. septembra 1883.

V letu revolucije 1848 se je lahko poročnik Karl,

ki je bil kot prvorojenec poimenovan po očetu Karlu, prav tako oficirju in nazadnje podpolkovniku, prvič izkazal na bojnem polju in pokazal svoje vojaško znanje. V Italiji je bil marca 1848 najprej poveljnik čete, nato pa je kot divizijski adjutant služil različnim poveljnikom, kjer se je moral prav dobro izkazati, saj je bil nazadnje dodeljen tudi knezu Schwarzenbergu. Že marca 1848 se je udeležil pouličnih bojev v Milanu, sodeloval še v nekaj manjših spopadih, julija 1848 pa tudi v bitki pri Custozzi, v kateri je maršal Radetzky premagal piemontskega kralja Karla Alberta in v kateri so se na avstrijski strani borili mnogi Slovenci. Marca 1849 so Tegetthoffovi predpostavljeni posebej pohvalili njegove zasluge pri zavzetju mostišča pri Casalu, pri obleganju Ancone in v bojih pri Bologni maja in junija 1849. Po bitki pri Custozzi je tudi napredoval in postal nadporočnik.

Čez deset let je bila Avstrija spet v vojni v Italiji in Karl von Tegetthoff je bil tedaj že major. V Italiji je najprej poveljeval četi, v bitki pri Solferinu junija 1859 pa je bil krilni pribočnik. Naslednje vojne se je udeležil že kot polkovnik, dodeljen je bil severni armadi in se udeležil znamenite bitke pri Hradcu Královem ali Königgrätzu. V tem času je bil tudi šef vojaške obveščevalne službe, o čemer bomo malce več zvedeli kasneje.

Zadnja vojaška operacija, v kateri je sodeloval Karl von Tegetthoff, je bila zasedba Bosne in Hercegovine. V začetku marca 1878 je postal komandant 6. pehotne divizije, v kateri sta bila rezervna polka št. 7 in št. 47, kar pomeni, da je pri zasedbi Bosne in Hercegovine von Tegetthoff poveljeval tudi slovenskim vojakom. Šesta pehotna divizija je bila sicer ena od štirih pehotnih divizij 13. armadnega zbora, ki je dobil nalogo zasesti omenjeni deželi. Poveljeval mu je maršal Josip Filipović. Karl von Tegetthoff se je v tem vojnem pohodu posebej izkazal v spopadih pri Maglaju, Kaknju, Žepčah, Visokem in Sarajevu avgusta 1878 in septembra 1878 na Romaniji.⁵

V času službovanja se je torej Tegetthoff udeležil vseh vojn, ki jih je vodila Avstrija med letoma 1848 in 1878. Za zasluge je bil tudi odlikovan. Aprila 1850 je za bojevanje v Bologni in Anconi 1848/49 dobil križec za vojaške zasluge. Za izjemne, hrabre in siceršnje zasluge ob zasedbi Bosne in Hercegovine je bil odlikovan s komandantskim križem Leopoldovega reda z vojnim okrasjem. Posebno cesarjevo pohvalo je dobil za zasluge v bitki pri Solferinu 1859, drugo cesarjevo priznanje pa je prejel ob zaključku vojnih operacij v Bosni in Hercegovini. Dobil je tudi tuje odlikovanje in sicer viteški križec papeževga reda sv. Silvestra. Po-

¹ Nazadnje gl. Sergej Vrišer: Tegetthoff v slovenskem zgodovinskem spominu, *Vojnozgodovinski zbornik*, 7, 2001, str. 23-30.

² Sklicujem se na Wurzbacha: *Biographisches Lexicon*, 43. zv., Wien 1881, str. 185-209, kjer pa natančnega kraja in datuma rojstva ni.

³ Natančnega datuma rojstva in smrti ter kraja rojstva Wurzbach nima.

⁴ V kolikor ni drugače navedeno temeljijo vsi podatki na Grundblatt Karl von Tegetthoff in Qualifikationsliste K.t. No. 3474 v Kriegsarchivu na Dunaju, ki je zdaj sestavni del Österreichisches Staatsarchiv.

⁵ Gl. tudi Jernej Andrejka: *Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini 1878*, Celovec 1904, str. 13 in večkrat v poglavju na straneh 140-179.

sebno zahvalo cesarja pa je Karl von Tegetthoff dobil po vrnitvi iz Mehike, ko je spremljal svojega brata Wilhelma, ki je s posebno eskadro pripeljal v Avstrijo truplo nesrečnega mehiškega cesarja Maksimijana, brata cesarja Franca Jožefa I, ki so ga mehiški republikanci pod Benitom Juarezom premagali in ustrelili. S tem je bilo konec sanj o obnovitvi habsburških posesti v Ameriki in spogledovanja z nekdanjim imperijem Karla V.

Med pomembnejšimi nalogami, ki jih je opravljal Karl von Tegetthoff, je bilo tudi vodenje obveščevalne službe. To službo je opravljal od 1. novembra 1865 do 26. julija 1866 ali skoraj devet mesecev. Zaradi priprav na vojno in same vojne je bil operativno dodeljen severni armadi pod poveljstvom armadnega poveljnika von Benedeka. V literaturi prevladuje mnenje, da je bila obveščevalna služba tedaj kljub stalnemu pomanjkanju denarja zelo dobra, mnogo boljša kot pruska. To naj bi bila v glavnem zasluga von Tegetthoffa, čeprav so Avstrijci že pred njegovim imenovanjem na to mesto imeli dobro razvito mrežo opazovalcev, informatorjev in obveščevalcev na obeh bojiščih, v Italiji in na Moravskem. Obveščevalna služba naj bi bila tako dobro organizirana, da so bile vojaške operacije videti kot igra z odprtimi kartami. Avstrijski obveščevalci so se prvi v Evropi priključili na telefonske zveze (kar se je že pred tem zgodilo v ameriški secesijski vojni) in tako prisluškovali pogovorom med prusko 2. armado in Berlinom, tako da je Tegetthoff lahko svojemu poveljniku von Benedeku pošiljal prvovrstne podatke. Podobno dobro so bili Avstrijci organizirani tudi na Češkem, kjer so okrajni glavari pošiljali nadvse dobra poročila. Pred bitko pri Hradcu Královem je imel von Benedek poročila, ki so mu omogočala dveurno prednost. Bitko je kljub temu izgubil in kasneje v svoji obrambi celo zapisal, da so imeli Prusi boljšo vohunski dejavnost, kar pa, kot dokazuje historična literatura, ni držalo. Prusi tedaj sploh še niso organizirali te službe.⁶

Najbrž je moral Tegetthoff zaradi tega Benedekovega poročila tako hitro na drugo službeno mesto. Z obveščevalnim delom se je Karl von Tegetthoff seznanjal že v letih pred revolucijo in leta 1848, ko je v Milanu, Anconi in Bologni vodil korespondenco za guvernerja v operativnem oddelku in to v treh jezikih. Od jeseni 1849 je bil tri leta adjutant guvernerja v Trstu in državnega namestnika v Primorju maršala Franza Emila Lo-

renza grofa Wimpfena (1792-1870). V vojaški karakteristiki je zapisano, da se je gibal v izobraženskih krogih in z velikim uspehom vnovčeval svoje znanje. Takrat pa je bilo delovanje vojaške obveščevalne službe organizirano prav na način, kot je deloval Tegetthoff. Adjutant najvišjega državnega uradnika je moral kot vojaška oseba poročati za vojaške namene in za vojno ministrstvo. Že 26. oktobra 1866 je bil imenovan za komandanta 15. pešpolka, malo pred zamenjavo pa je postal 11. junija 1866 tudi polkovnik. Dobro leto po imenovanju je bil spet prestavljen in je bil imenovan za poveljujočega v 75. pešpolku, nato pa je 31. oktobra 1872 dobil poveljstvo pehotne brigade 6. pehotne divizije.

V Tegetthoffovi personalni mapi v Kriegsarchivu so tudi karakteristike njegovih predpostavljanih, ki so ga morali ocenjevati. V njih so zapisali, da je bil skromen, odlično izobražen, zelo častivreden, zelo priden in neustrašen vojak. Takšno oceno mu je dal med drugim leta 1865 tudi armadni poveljnik von Benedek. Izobražen je bil v različnih vedah, tudi literarne vede mu niso bile tuje, še posebej dobro podkovan pa je bil seveda v vojaških vedah. Da bi ostajal na tekočem, se je stalno izobraževal, zlasti z dosežki vojaških znanosti. Govoril je nemško in italijansko, francosko dovolj dobro za vsakdanjo rabo, je zapisano v njegovi karakteristiki. Za silo je uporabljal tudi češko (njegova mati je bila češka Nemka). Ni omenjeno, da bi znal ali razumel slovensko. Nemščino je obvladal tudi pismeno, precej dobro je pisal tudi italijansko in francosko. V govoru in pisavi je bil jasen in eksakten, imel je sposobnost napraviti vtis prepričljivega in dobro poučenega sogovornika. Bil je dober jezdec in je tudi skrbel, da je to večino stalno dobro obvladal. Do svojih podrejenih je bil dobrohoten, zelo skrben, zahteval pa je strogo izpolnjevanje povelj. Sicer naj bi bil zelo družaben, pri čemer se je gibal le v dobri družbi in samo takšno tudi iskal. V takšni družbi se je znal ustrezno vesti pa tudi obdržati pravo distanco. Veljal je za zelo usposobljenega in energičnega štabnega oficirja, ki si želi na višja mesta (kot je navedeno v njegovi karakteristiki za leto 1865). Imel je dobro razvit občutek za hiter pregled položaja, znal je dobro in hitro oceniti položaj na bojišču in izkoristiti teren. Sicer ga personalna lista opisuje kot moža srednje rasti, precej močne in razvite postave, ki je bil zdrav in sposoben premagati vse vojaške tegobe. Posebej je bilo poučarjeno, da je imel urejeno finančno poslovanje, kar je bilo tedaj v vojski precejšen problem. Ni pa imel premoženja, nikoli pa tudi ni imel dolgov. Ves čas je ostal samski in ni znano, kaj se je zgodilo z njegovimi premičninami.⁷

⁶ Albert Pethö: *Agenten für den Doppeladler. Österreich-Ungarns Geheimer Dienst im Weltkrieg*, Stocker Verlag Graz 1998, str. 15-16. Pethö navaja, da ni povsem jasno, kdaj naj bi bil Tegetthoff pri obveščevalni službi, ker po enem viru, ki ga navaja, piše, da je bil od 1866 do 1870, drugi vir ga pa sploh ne navaja. V Tegetthoffovi Qualifikationsliste je navedeno, da je bil šef Kundschaftsbureauja od 1. 11. 1865 do 26. 7. 1866.

⁷ Gl. op. 4.

ko se je nekaj zatem zgodil med visokimi avstrijskimi oficirji še drugi tovrstni primer. Slovenec je tedaj zapisal: "Ni še dolgo tega, kar se je ustrelil general Tegetthoff, brat slavnega admirala, že je našel posnemalca v generalu Uhatiusu."¹² Tudi Slovenski narod in Bleiweisove Novice so šele ob tem dogodku objavile vest o Tegetthoffovi smrti. Novice so pisale: "Samomori so dandanes vsakdanja prikazen. Kar zaporedoma sta se dva imenitna generala Tegetthoff in pa Uhatius ustrelila, pa še danes svet prav ne ve, zakaj."¹³ Obširneje je o smrti von Tegetthoffa poročalo glasilo mariborskih Nemcev Marburger Zeitung. V prvem poročilu iz 1. junija 1881 je bilo zapisano le, da je umrl, ne pa tudi, da je storil samomor. Že daljši čas naj bi bil bolan in na potovanju se je ustavil v Lienzu v Pustriški dolini.¹⁴ Že v naslednji številki je naveden pravi vzrok smrti, dodano pa je bilo še, da je bil brat admirala Wilhelma, da je bil rojen v Mariboru, naštetni so bili vojni pohodi, ki se jih je udeležil, in da je bil nazadnje divizionar v Gradcu. Napačen je bil podatek, da je bil v vojaški službi od leta 1846.¹⁵

Dva dni kasneje je izšlo v Marburger Zeitungu še posebno poročilo iz Lienza, najbolj podrobno od vseh poročil, ki jih je zaslediti v časopisju na Slovenskem. Poročilo navaja, da se je von Tegetthoff ustrelil v postajni restavraciji 30. maja ob treh zjutraj. V Lienz je pred dvema dnevoma prišel iz Nice in je zadnji večer prebil očitno dobro razpoložen v ugledni družbi. Neimenovani gost v soseščini sobi, kjer sta spala, je ponoči slišal silovito kašljanje in zdelo se mu je tudi, da je slišal strel. Ker generala naslednje jutro do poldneva ni bilo na spregled, so sobo na silo odprli in našli v postelji truplo s prestreljeno glavo, v roki pa je še krčevito držal revolver. Na mizi je ležalo pismo, v katerem se je von Tegetthoff opravičil lastniku za svoj usodni korak. General je imel pri sebi znatno vsoto denarja. Od tega je 30 goldinarjev namenil uslužbencem hotela, 300 goldinarjev lokalnemu fondu za sirote, ostanek kar 1300 gld pa naj bi šel za pogrebne stroške. Zapisal je tudi, da želi biti pokopan tam, kjer je umrl, torej v Lienzu. Da najbrž ni šlo za nenadno odločitev za samomor, govori dejstvo, da je imel pri sebi tudi oporoko, opolnomočja in kodicile in vsi papirji so bili v najlepšem redu. Von Tegetthoff naj bi že dolgo bolehal za neozdravljivo boleznijo. Vračal se je iz Italije, kjer je v milem podnebju iskal olajšanje za svoje zdravstvene tegobe. Bolezen naj bi bila tudi motiv za njegov korak.¹⁶

*Feldmaršal lajtnant Karl von Tegetthoff
(Österreichisches Staatsarchiv, Kriegsarchiv)*

Sočasni slovenski tisk o admiralovem starejšem bratu ni kaj dosti pisal, namenil mu je le nekaj notic. Prvi je smrt Karla von Tegetthoffa zabeležil Slovenski gospodar, ki je že 2. junija 1881 objavil samo kratek stavek in še to z napačnim krajem smrti, da je "hrabri feldmaršallajtnant v Gradcu umrl".⁸ Po čudnem naključju je le nekaj dni pred Karlovo smrtjo mariborsko mesto sklenilo postaviti admiralu "letos krasen spomenik. Postavljen bo na Tapeinerjevem trgu (danes Maistrov trg op. p.) pred realkinim poslopjem", je zabeležil Slovenski gospodar.⁹ O spomeniku je poročal tudi Slovenski narod, ki je v poročilu zapisal še, da "bode spoobvezale, da bodo plačale stroške napeljave."¹⁰ menik vlil dunajski tovarnar Karel Turnheim. Stal bode spomenik 21.000 goldinarjev. Po dogovoru se ima do dne 20. julija 1883 dogotoviti in mestu Maribor izročiti."¹¹

Slovenec je Tegetthoffov samomor omenil šele,

⁸ Slovenski gospodar, št. 22, 2. 6. 1881.

⁹ Slovenski gospodar, št. 17, 28. 4. 1881.

¹⁰ ZAP, MOP, šk. 268.

¹¹ Slovenski narod, št. 95, 28. 4. 1881.

¹² Slovenec, št. 62, 9. 6. 1881.

¹³ Novice, št. 24, 15. 6. 1881 in Slovenski narod, št. 128, 8. 6. 1881.

¹⁴ Marburger Zeitung, št. 65, 1. 6. 1881.

¹⁵ Marburger Zeitung, št. 66, 3. 6. 1881.

¹⁶ Marburger Zeitung, št. 67, 5. 6. 1881.

*Spomenik viceadmiralu Wilhelmu von Tegetthoffu,
ki je stal na današnjem Maistrovem trgu v Mariboru
(Univerzitetna knjižnica Maribor)*

Zanimivo je, da je slovenski tisk večjo pozornost namenil smrti generala von Uchatiusa, ki je dejansko povzročila pravi politični problem. Na dolgo in široko so razpravljali, zakaj vojno ministristvo ni moglo počakati na izboljšavo Uchatiusovih topov, ampak je raje takoj kupilo Kruppove.¹⁷

¹⁷ *Slovenski narod*, št. 128, 8. 6. 1881, št. 129, 9. 6. 1881; *Slovenski gospodar*, št. 23, 9. 6. 1881, št. 25, 23. 6. 1881; Wurzbach, n.d., 56 zv., Wien 1888, str. 247-250. Gre za feldmaršallajtnanta Franza von Uchatiusa (1811-1881), ki je bil iznajditelj po njem imenovanega topa, ker je bil narejen iz jekla po Uchatiusovem postopku. Sicer matematik in naravoslovec, vse življenje zaposlen v vojski v topništvu in nazadnje šef Arzenala na Dunaju, kjer je bilo poveljstvo artilerije. Tam je tudi 4. 6. 1881 storil samomor, kar je vzbudilo veliko govorjenja in obtožb, češ da je bil zapostavljen in da njegove iznajdbe niso upoštevali, ker so se raje odločili za Kruppove topove.

Skoraj dve leti po von Tegetthoffovi smrti je njegova mati Leopoldina v spomin na svojega prvorojenega sina namenila 3.000 goldinarjev kot posebno ustanovo. Obresti od glavnice naj bi vsako leto na dan smrti Karla, torej 30. maja, podelili šestim invalidom ali nekdanjim vojakom 27. in 47. pešpolka. Prednost naj bi imeli tisti, ki so sodelovali pri zasedbi Bosne in Hercegovine in jim je poveljeval Karl von Tegetthoff. O podelitvi naj bi odločala komanda 3. korpusa v Gradcu.¹⁸

O političnem prepričanju Karla von Tegetthoffa nisem našel nobenega sledu niti v vojaških karakteristikah niti kje drugje. O njegovi zapuščini ni

Ukvarjal se je tudi z literaturo in 1879 je za svoje vnuke kot božično darilo izdal zbirko 230 ugank v verzih pod naslovom Nüsse für Weihnachten.

¹⁸ *Marburger Zeitung*, št. 45, 15. 4. 1883.

ničesar znanega, prav tako ne vemo ničesar o njegovi korespondenci, z dolgotrajnim pregledovanjem vojaških časopisov bi se morda našel kakšen članek o njegovem zasebnem življenju. Znan ni niti krog ljudi, s katerimi se je družil. Ker je zasedal visok položaj v vojaški hierarhiji, se mi zdi še posebej zanimivo, da je tako neopazno ostalo njegovo obveščevalno delovanje, ne glede na tajnost delovanja takšnih služb. Ker je bil tako s svojim službovanjem v Trstu kot tudi s poveljevanjem slovenskim vojakom pri zasedbi Bosne in Hercegovine 1878 nekoliko povezan tudi z našo preteklostjo, je prav, da o njem zvemo kaj več.

VIRI IN LITERATURA

ARHIVSKI VIRI

Österreichisches Staatsarchiv, Kriegsarchiv, Grundblatt Karl von Tegetthoff in Qualifikationsliste K.t. No. 3474.

LITERATURA

Andrejka, Jernej: *Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini 1878*. Celovec : Družba sv. Mohorja, 1904.

Marburger Zeitung, št. 45, 15. 4. 1883

Marburger Zeitung, št. 65, 1. 6. 1881.

Marburger Zeitung, št. 66, 3. 6. 1881.

Marburger Zeitung, št. 67, 5. 6. 1881.

Novice, št. 24, 15. 6. 1881.

Pethö, Albert: *Agenten für den Doppeladler. Österreich-Ungarns Geheimer Dienst im Weltkrieg*. Graz : Stocker Verlag 1998.

Slovenec, št. 62, 9. 6. 1881.

Slovenski gospodar, št. 17, 28. 4. 1881.

Slovenski gospodar, št. 22, 2. 6. 1881.

Slovenski gospodar, št. 23, 9. 6. 1881.

Slovenski gospodar, št. 25, 23. 6. 1881.

Slovenski narod, št. 95, 28. 4. 1881.

Slovenski narod, št. 128, 8. 6. 1881.

Slovenski narod, št. 129, 9. 6. 1881.

Vrišer, Sergej: Tegetthoff v slovenskem zgodovinskem spominu. *Vojnogodovinski zbornik*, 7, 2001, str. 23-30.

Wurzbach, Constant von: *Biographisches Lexikon des Kaiserthums Oesterreich, enthaltend die Lebensskizzen d. denkwürdig : Personen, welche 1750 bis 1850 im Kaiserstaate u. in seinen Kronländern gelebt haben*. 43. zv., Wien : L. C. Zamarski, 1881; 56 zv., Wien : L. C. Zamarski 1888.

Z U S A M M E N F A S S U N G

Feldmarschalleutnant Karl von Tegetthoff

Feldmarschalleutnant Karl von Tegetthoff widmete sich – so wie sein Bruder Admiral Wilhelm von Tegetthoff auch – der Militärkarriere und stieg bis Ende seiner Dienstzeit zum Feldmarschalleutnant empor. Er beteiligte sich an allen kriegerischen Auseinandersetzungen Österreichs bis zum Ersten Weltkrieg, d.h. am Krieg gegen die Italiener zur Zeit der Revolution 1848/49, am Krieg gegen Italien im Jahre 1859 und an der Schlacht bei Solferino, an der Schlacht bei Königgrätz im Jahre 1866 und schließlich 1878 an der Besetzung Bosniens und der Herzegowina, als er eine Division befehligte. In den Jahren 1865/66 war er Chef des Heeresnachrichtendienstes. Nach seiner Pensionierung wurde er zum Geheimen Rat ernannt. Den Ruhestand genoss er jedoch nur kurze Zeit, weil er sich am 30. Mai 1881 wegen einer unheilbaren Krankheit in Lienz im Pustertal das Leben nahm.